

Pacientu subjektīvā un objektīvā stāvokļa izvērtējums pirms un pēc koronāro artēriju šuntēšanas vai aortas vārstuļa protezēšanas operācijām

Pēteris Stradiņš¹, Kristiāns Meidrops², Mārtiņš Kalējs¹, Ralfs Kolītis¹,
Jānis Pavārs¹, Jānis Volkolakovs¹, Miķelis Jagmanis¹,
Gunta Vēvere¹, Airisa Zandersone¹, Romans Lācis¹

Rīgas Stradiņa universitāte, Ķirurģijas katedra, Latvija

¹ Paula Stradiņa Klīniskā universitātes slimnīca, Latvijas Kardioloģijas centrs

² Rīgas Stradiņa universitāte, Medicīnas fakultāte, Latvija

Ievads. Mūsdienās arvien lielāka vērība tiek pievērsta ne tikai medicīnisko procedūru kvalitātei un drošībai, bet arī pacientu apmierinātībai un dzīves kvalitātei. Koronāro artēriju šuntēšana un aortālā vārstuļa protezēšana ir vienas no biežākajām kardiokirurģiskajām operācijām, kas ir saistītas ar lielu kirurģisko traumu un vispārējo anestēziju.

Darba mērķis, materiāls un metodes. Salīdzināt pacientu subjektīvo un objektīvo veselības stāvokli pirms un pēc koronāro artēriju šuntēšanas vai aortas vārstuļa protezēšanas operācijām.

Pētījumā tika iekļauti Latvijas Kardioloģijas centra pacienti, laika periodā no 2013. gada augusta līdz 2014. gada aprīlim. Šiem pacientiem tika indicēta koronāro artēriju šuntēšanas vai aortālā vārstuļa protezēšanas operācija mākslīgās asinsrites apstākļos.

Šis ir prospektīvs pētījums, kurā pacienti, kam paredzēta attiecīgā operācija, tiek preoperatīvi izvērtēti pēc iekļaušanas kritērijiem, intervēti, izmantojot *Minnesota Living With Heart Failure Questionnaire (MLHFQ)*, un veic sešu minūšu iešanas testu (*6MWT*). Trīs mēnešus pēc operācijas pacienti atkārti iepriekšminēto un tiek salīdzināti ar preoperatīvo rezultātu. Datu apkopošanai un aprēķiniem izmantota *IBM SPSS Statistics 20* programma.

Rezultāti. Pašlaik pētījumā piedalījušies 40 pacienti. Koronāro artēriju šuntēšanas operācijas (KAŠ) grupā bija 28 pacienti, aortālā vārstuļa protezēšanas operācijas (AVP) grupā – 12 pacienti. KAŠ grupā bija 8 sievietes un 20 vīrieši, sieviešu vidējais vecums bija 68,1 gadi, vīriešu – 65,8 gadi. AVP grupā bija 3 sievietes un 9 vīrieši, sieviešu vidējais vecums bija 71,7 gadi, vīriešu – 62,7 gadi. KAŠ grupā vidējā noietā distance *6MWT* preoperatīvi bija 398 m, AVP grupā – 357 m. *MLHFQ* punktu skaits preoperatīvi KAŠ grupā bija 35, AVP grupā – 31 punkts. KAŠ grupā vidējā noietā distance *6MWT* postoperatīvi bija 462 m, AVP grupā – 360 m. *MLHFQ* punktu skaits postoperatīvi KAŠ grupā bija 16,75, AVP grupā – 25 punkti.

Secinājumi.

1. Par spīti lielajai ķirurģiskajai traumai, trīs mēnešus pēc operācijas pacientu stāvoklis abās operāciju grupās ir uzlabojies.
2. Pilnvērtīgu pētījumu rezultātu izvērtēšanu apgrūtina pacientu vecums un blakusslimības.
3. Izmantotās metodes – *6MWT* un *MLHFQ* – ir uzskatāmas par objektīviem rādītājiem, izvērtējot pacientu pirms un pēc operācijas.